

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget indeholder dels et forslag til ændring af reglerne om prøveløsladelse, dels et forslag til en revision af straffelovens voldsbestemmelser. Endvidere indeholder lovforslaget hjemmel til en teknisk ajourføring af nogle straffebestemmelser på Færøerne efter anmodning derom fra det færøske hjemmestyre.

Forslaget vedrørende en ændring af reglerne om prøveløsladelse tilsigter en væsentlig begrænsning i anvendelsen af prøveløsladelse, således at domme til frihedsstraf for langt de fleste dommes vedkommende skal fuldbyrdes med den længde, der retten har bestemt i straffedommen.

Begrænsningen gennemføres ved, at den mindstetid, der skal være udstået, før ordinær prøveløsladelse kan komme på tale, forhøjes fra 2 måneder til 1 år. Endvidere foreslås der en særlig regel ved beregning af tidspunktet for prøveløsladelse for straffe på fængsel mellem 1 og 2 år.

Samtidig har denne del af forslaget til formål at forbedre retssikkerheden for den lille gruppe af indsatte, der får meddelt afslag på ordinær prøveløsladelse, selv om de tidsmæssige betingelser er opfyldt. I den forbindelse foreslås nægtelsesgrundene præciseret, og der foreslås indført en adgang til efterfølgende domstolsprøvelse af afgørelser om nægtelse af ordinær prøveløsladelse.

Forslaget om revision af straffelovens voldsbestemmelser har til formål at tilvejebringe en ny og mere enkel udformning af voldsbestemmelserne, bl.a. således at de bliver lettere at arbejde med. Til forslaget er knyttet nogle bemærkninger om strafudmålingen i voldssager, herunder om behovet for en større nuancering, således at der sker en vis skærpelse af straffene i de grovere tilfælde inden for normalområdet.

Lovforslaget bygger på Straffelovrådets betænkning nr. 1099/1987 om strafferammer og prøveløsladelse. I betænkningens første del har Straffelovrådet

foretaget en systematisk gennemgang af alle strafferammer i straffeloven og bl.a. stillet forslag om nedsettelse af strafmaksimum i en lang række bestemmelser med det formål at tilpasse rammerne til det faktiske udmålingsniveau, der i dag anvendes ved domstolene. Endvidere har Straffelovrådet foreslået hæftestrafpen afskaffet, således at fængsel herefter bliver den eneste form for frihedsstraf. Betænkningen indeholder også enkelte forslag om en ændret afgrænsning af det straffbare område, herunder om ophævelse af en række bestemmelser. I betænkningens anden del er spørgsmålet om prøveløsladelse behandlet.

Det foreliggende lovforslag vedrører som nævnt alene straffelovens bestemmelser om prøveløsladelse og vold, og ikke samtlige andre spørgsmål, som Straffelovrådet har behandlet i sin meget omfattende betænkning. Dette skyldes, at spørgsmålet om prøveløsladelse og vold i de senere år i særlig grad har været genstand for drøftelse i den kriminalpolitiske debat. Justitsministeriet vil på et senere tidspunkt tage betænkningens andre spørgsmål op til overvejelse bl.a. på grundlag af de indkomne høringsudtalelser.

2. Prøveløsladelse

2.1. Indledning.

Spørgsmålet om en reform af straffelovens regler om prøveløsladelse har ved flere lejligheder været genstand for drøftelse i den kriminalpolitiske debat. I 1985 behandlede Folketinget således tre forskellige forslag til folketingsbeslutning, der alle helt eller delvis vedrørte prøveløsladelsesreglerne. Forslagene spændte fra en væsentlig udvidelse af anvendelsen af prøveløsladelse til en væsentlig begrænsning heri. Der henvises til FT 1984/85, sp. 6987, A sp. 3169, FT 1985/1986, sp. 3382, A sp. 1881 samt FT 1985/86, sp. 5261, A sp. 2365.

Hovedindholdet af forslagene er gengivet i Straffelovrådets betænkning nr. 1099/1987 s. 230-231.

2.2. Nugældende retstilstand.